Pélé Yoets

Hachada - Het

חשדא היא עברה שרבים נכשלים בה בחשבם שאין בה עוון אשר חטא, וכמו שכתב הרמב''ם ז''ל (הל' תשובה פ''ד, ה''ד) שמתוך כך שלא יחשב לו עוון אין חזקתו לשוב. ועוד בה, כי רוח היא באנוש ואין אדם שליט ברוח לכלא את הרוח שלא יחשד, אבל על כל פנים יש ביד האדם לשמר פיו ולשונו ולא ישמע על פיו שחושד לאיזה איש, כי גורם רעה גדולה, הלבנה ומחלקת ושנאה ותחרות, עד שהשלהבת עולה. ואם רוצה לחפש אחר הגנבה יחפש על כל בני החבורה והיה כצדיק כרשע, ואז לא יהיה לאחד מהם תלונה, ואף גם זאת כל ערום יעשה בדעת באפן שלא יבא הגנב לידי הלבנה, שהרי אמרו (סוטה י, ב) מוטב שיפיל אדם עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים. וכל שכן שמשום הפסד ממון אין להלבין פני חברו ברבים שהוא כשופך דמים. והמלבין תכסהו בושה, כי עבר עברה גדולה מן הגנב, שהגונב עובר בלאו ועליו לשלם בלבד, אבל המלבין פני חברו ברבים אין לו חלק לעולם הבא:

הנה כי כן, איש כי יגנב מעמו שום דבר, ישכיל על דבר אחרית דבר מראשיתו ולא יוסיף אבדה על אבדתו, ושמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו (משלי כא כג). והאיש החפץ חיים לו בכח יגבר להיות מושל ברוחו שלא לחשד כלל רק יאמר מי יודע מה היה לי איזה דבר שכעת אינו עולה על דעתי, כי כמה פעמים כן נמצא, וכן היה שהמצא תמצא הגנבה ביד עכו''ם אשר לא עלה על דעתו, ויש שהיא שמורה תחת ידו ולאו אדעתה, ולאחר זמן זמנים היא מוצאת. ואם חשד לאיזה אדם ועשה עמו קטטה אנה יוליך את חרפתו, לפחות ירבה לפיסו ויתרפס לפניו לבקש

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מחלתו. וכן בכל דבר לא למראה עיניו ישפט ויתן מום באדם, כי כאשר עשה כן יעשה לו. והדן לכף זכות דנין אותו לכף זכות מן השמים, שאף שהמקום יודע קשט דברי אמת, מכל מקום על פי מדותיו אם הוא דן לכף חובה דנין אותו על שעשה דבר שנוטה לצד חובה ועל צד החובה שיש באותו דבר, ואם הוא דן לכף זכות כל שיש צד זכות באותו דבר שעשה לא הביט און ולא ראה עמל. וגדולה עברה לשמה (הוריות י ב). ואף שמצינו שיש ענש על עברה לשמה כמו שנענש אהרן על שעשה את העגל (ויק''ר י ד) לפי גדלתו נענש, זה נראה לעניות דעתי כעת, ודוק: ואמנם כמו שיש אסור על האדם להיות חושד בכשרים, כן יש אסור להביא עצמו לידי חשדא, כי עובר על ולפני עור לא תתן מכשל (ויקרא יט יד), וכל שכן שראוי לאדם לשמר עצמו וממונו ולהרחיק את כל אדם כלסטים כדי שלא יבוא לידי חשדא, ואפלו אם בא לעשות מצוה, ראוי לתן לב אם מתוך כך יבואו המון העם לדבר תועה החדל יחדל, כי אפשר שנגד מה שגורם לכמה בני אדם שיחטאו איננו שוה המצוה שעושה. והכל לפי חיוב המצוה פלס ומאזני משפט יהיה בידו לדעת את אשר יעשה ואת אשר יחדל. וכל שכן שיתרחק מאד מן הדומה לכעור. והן רבים עתה עם הארץ שאומרים מה אכפת לי, יהא חלקי עם מי שחושדין אותו, זכות הוא לי והוא עוונו ישא. ולו חכמו ישכילו שהוא נוטל חלק בראש על היותו עובר על ולפני עור:

וראוי למי שנחשד לכנס בעבי הקורה להוציא עצמו מידי חשד, שהרי כמה וכמה גזרות גזרו רבותינו זכרונם לברכה ואסרו את המתר מפני מראית העין ומפני החשד, ואמרו בש''ס (ב''מ לה ב) שהטילו רבנן שבועה על השכיר אף שלא היה ראוי שישבע, אלא כדי להפיס דעתו של בעל הבית. ומזה ישמע חכם, שאף מי שנזהר בעצמו שלא להוציא שבועה מפיו, לא ימנע מלשבע במקום חשדא כדי לנקות את עצמו ולצאת מידי חשד, ויהיה זך וישר פעלו בעיני כל רואיו ולקים מה שאמרה תורה (במדבר לב כב) והייתם נקים מה' ומישראל. ובזה ימצא חן ושכל טוב בעיני

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

אלקים ואדם:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions